

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/47/2019
Identifikačné číslo spisu: 3018200021
Dátum vydania rozhodnutia: 05.02.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Adamcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:3018200021.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: MUDr. H. Š., bytom E. X/XXX, J. Q., právne zastúpeného: Advokátska kancelária ŠKODLER & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Dobšinského 12, Bratislava, IČO: 47 238 323, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom ul. 29. augusta č. 8 a 10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 39077-3/2017-BA zo dňa 12. decembra 2017, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 21. mája 2018, č.k. 14Sa/2/2018-46, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie p r e r u š u j e do rozhodnutia Veľkého senátu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp.zn. 1Vs/3/2019 ohľadom právnej veci vedenej pod sp.zn. 9Sžsk/94/2018.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom z 21. mája 2018, č.k. 14Sa/2/2018-46, postupom podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol ako nedôvodnú žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 39077-3/2017-BA zo dňa 12. decembra 2017, ktorým podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) odvolanie žalobcu v celom rozsahu zamietla a potvrdila prvostupňové správne rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Trenčín č. 27975-1/2017-TN zo dňa 23.marca 2017, ktorým bolo rozhodnuté, že žalobcovi ako samostatne zárobkovo činnnej osobe povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie nezaniklo 31. januára 2009, ale dňa 31. decembra 2010.

2. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách ustanovení § 3 ods. 1 písm. a), § 5, § 14 ods. 1 písm. b), § 21 ods. 1 a 4 písm. b) zák. č. 461/2003 Z.z. a postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej Správnym súdnym poriadkom a dospel k záveru o nedôvodnosti podanej žaloby.

3. Krajský súd poukázal na to, že bolo nesporné, že Trenčiansky samosprávny kraj rozhodnutím č. TSK/2009/00416/zdrav.-2 zo dňa 19. januára 2009 zrušil žalobcovi povolenie na prevádzkovanie

zdravotníckeho zariadenia - ambulancie v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo ako všeobecný lekár pre dospelých s účinnosťou od 31. januára. 2009. Na základe uvedeného žalobca podal odhlášku z poistenia k 31. januáru 2009. Súčasne bolo zistené, že v zdaňovacom období roku 2007 dosiahol žalobca príjem 1 673 413,- Sk a v roku 2008 vo výške 1 929 591,- Sk. Slovenská lekárska komora vydala žalobcovi licenciu č. L1A/TN/0476/05 na výkon samostatnej zdravotníckej praxe s právoplatnosťou dňa 20. decembra 2005. Sociálna poisťovňa, pobočka Trenčín pri svojom rozhodovaní vychádzala najmä zo zistenia, že žalobca je držiteľom oprávnenia na podnikanie podľa osobitného predpisu, a to licencie L1A a v rozhodnom období dosiahol zákonom stanovenú výšku príjmu z podnikania a inej samostatnej zárobkovej činnosti. Krajský súd mal za to, že žalobca z dôvodu zrušenia licencie vydannej Trenčianskym samosprávnym krajom neustratil postavenie SZČO pre účely sociálneho poistenia, keďže v tomto čase bol držiteľom licencie podľa osobitného predpisu a súčasne dosiahol zákonom stanovenú výšku príjmu z podnikania alebo inej samostatnej zárobkovej činnosti. Pri posudzovaní príjmov z podnikania a inej samostatnej zárobkovej činnosti relevantných na vznik, resp. na trvanie poistenia nie je rozhodujúce či osoba dosiahla tento príjem zo živnosti, alebo z vytvorenia diela a umeleckého výkonu, resp. na základe iného právneho vzťahu, ktorý zakladá osobe status SZČO. Uvedené platí aj pri posudzovaní vzniku a zániku poistenia, a teda aj pri posudzovaní vzniku statusu SZČO pre účely poistenia v zmysle zákona. Je preto pre vznik poistenia nerozhodné, že žalobca nedosahoval z tejto licencie v rozhodnom období žiaden príjem, nakoľko je preukázané, že mal príjmy z podnikania vo výške presahujúcej 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5 zákona.

4. Proti rozsudku krajského súdu podal kasačnú sťažnosť žalobca z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP a navrhol rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Podľa jeho názoru krajský súd vec nesprávne právne posúdil.

5. Právne posúdenie relevantné pre rozhodnutie danej veci riešil Veľký senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Veľký senát“) v uznesení z 30. apríla 2019, sp.zn. 1Vs/1/2019. V uvedenom uznesení Veľký senát odpovedal na nastolené otázky nasledovne cit.: „(...)

Odpoveď na 1. otázku - Podľa § 10 ods. 2 zákona č. 578/2004 Z.z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti zdravotníckych pracovníkoch stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov samostatná zdravotnícka prax je poskytovaním zdravotnej starostlivosti v zdravotníckom zariadení, ktoré prevádzkuje iný poskytovateľ na základe povolenia alebo na inom mieste ako zdravotníckom zariadení, a preto licencia L1A nemá charakter oprávnenia na výkon činnosti predpokladaného v § 5 písm. c) zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, keď sama o sebe nezakladá jej držiteľovi aj možnosť vykonávať licencovanú činnosť, ktorú môže vykonávať až na základe dohody /zmluvy/ s iným poskytovateľom.

Pojem samostatná zdravotnícka prax v zmysle § 10 ods. 1 zákona č. 578/2004 Z.z. vykonávaná na základe licencie L1A nie je možné bez ďalšieho stotožniť s pojmom samostatná zárobková činnosť v zmysle § 5 písm. c) zákona č. 461/2003 Z.z. a pojem licencia na výkon samostatnej zdravotníckej praxe s pojmom oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu pre účely sociálneho poistenia. Odpoveď na 2. otázku - Povinnosťou Sociálnej poisťovne pri rozhodovaní o vzniku alebo zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia poistenca - lekára, v zmysle § 178 ods. 1 písm. a) bod prvý v spojení s § 21 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov je posudzovať príjmy poistenca - lekára osobitne vo vzťahu k licencií L1A a skúmať, či všetky príjmy vykázané v jeho daňovom priznaní v príslušnom zdaňovacom období sú aj príjmami lekára považovaného za samostatne zárobkovo činnú osobu (SZČO) v zmysle § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z.

Odpoveď na 3. otázku - Konanie podľa § 178 ods. 1 písm. a) bod prvý zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov začaté z podnetu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne v zmysle § 184 ods. 8 v spojení s § 185 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. nezbavuje Sociálnu poisťovňu povinnosti zabezpečiť účastníkovi konania ochranu jeho oprávnení, ktoré sú konkretizáciou základného práva na inú právnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, prípadne i základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a ktoré mu priznávajú aj medzinárodné zmluvy, ktorými je Slovenská republika viazaná v

zmysle čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky.“

6. Senát „9S“ Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa so závermi vyjadrenými v rozhodnutí Veľkého senátu (1Vs/1/2019) nestotožnil a v právnej veci vedenej pod sp.zn. 9Sžsk/94/2018 (týkajúcej sa rovnakej problematiky), sa chce od záverov prijatých Veľkým senátom odchyliť, v dôsledku čoho 24. septembra 2019 uznesením z 23. septembra 2019, sp.zn. 9Sžsk/94/2018, postúpil túto právnu vec na prejednanie a rozhodnutie Veľkému senátu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky podľa § 466 ods. 3 SSP.

7. Podľa § 100 ods. 2 písm. a) SSP, ak správny súd neurobí iné vhodné opatrenie, môže konanie uznesením prerušiť, ak prebieha súdne konanie alebo administratívne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam na rozhodnutie správneho súdu, alebo ak správny súd dal na takéto konanie podnet.

8. Nakoľko právna vec vedená pod sp.zn. 9Sžsk/94/2018 bola postúpená Veľkému senátu správneho kolégia tunajšieho súdu, pričom sa jedná o obdobnú právnu vec s právnou problematikou totožnou ako je vec žalobcu (vedená pod sp. n. 7Sžsk/47/2019) predložená tunajšiemu súdu na rozhodnutie o kasačnej sťažnosti žalobcu, najvyšší súd postupom podľa § 100 ods. 2 písm. a) SSP konanie v predmetnej veci prerušil z dôvodu, že na tunajšom súde prebieha konanie, v ktorom sa riešia otázky, ktoré môžu mať význam pre rozhodnutie kasačného súdu v právnej veci žalobcu.

9. Ak je konanie prerušené, nevykonávajú sa procesné úkony a neplynú lehoty podľa tohto zákona. Len čo odpadne prekážka, pre ktorú sa konanie prerušilo, alebo uplynul čas, na ktorý sa konanie prerušilo, predseda senátu aj bez návrhu uznesením rozhodne o pokračovaní v konaní. Ak sa v konaní pokračuje, začínajú lehoty plynúť znova (§ 100 ods. 3 SSP).

10. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok n i e j e prípustný.